

Senecio v České republice

Senecio

- jeden z nejpočetnějších rodů na světě
- kosmopolitní, asi 1300 druhů
- v současné době oddělována řada samostatných rodů
  - Kleinia
  - Pericallis
  - Tephrosieris
  - (Jacobaea)

Kleinia odora

Kleinia neriifolia

Pericallis echinata

Pericallis lanata

Pericallis aurita

Pericallis malvifolia

www.azorenflora.de

Senecio keniensis
www.botany.upol.cz

Senecio cottonii
www.champaqui.com.ar

Senecio erici-rosenii
www.botany.upol.cz

Senecio radicans
www.djamas.com
www.lithops.com.ne.kr

Copyright
©djamas.com

Senecio crassissimus
www.desert-tropicals.com

Senecio rowleyanus
www.natur.jardin.free.fr

Senecio pubigerus
www.fernkloof.com

Senecio halimifolius
www.fernkloof.com

Senecio erubescens
www.fernkloof.com

Senecio elegans
www.fernkloof.com

Senecio oerstedianus

Senecio smithii

Senecio patagonicus

Senecio hermosae

Senecio hadiensis

Tephrosieris

- zákroveček chybí
- $x = 12$
- častá polyploidie

Senecio

- zákroveček přítomen
- $x = (5) 10$
- polyploidie vzácná

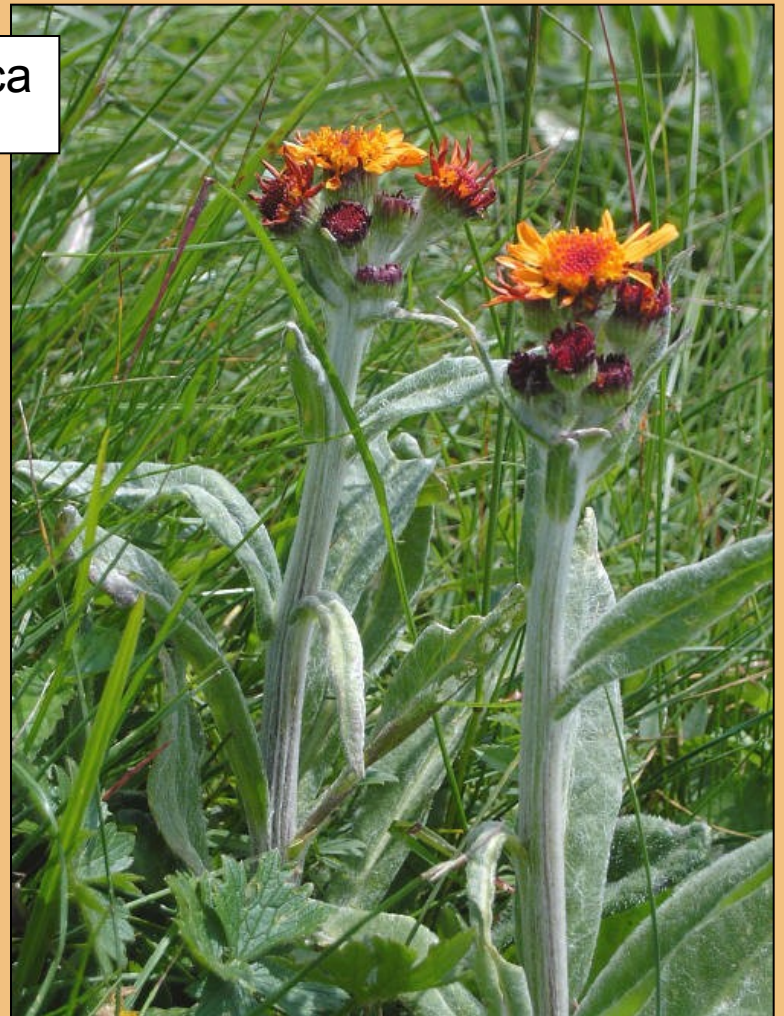

Tephrosieris crispa

Tephroseris aurantiaca

www.bruehlmeier.info

Tephroseris integrifolia

Senecio

- v ČR 18 druhů
  - 16 autochtonních
  - 2 zavlečené
- hybridi
  - Různá frekvence v různých skupinách

- **Sect. Doria**
  - *S. sarracenicus*
  - *S. nemorensis* agg.
    - *S. ovatus*
    - *S. germanicus*
    - *S. hercynicus*
  - *S. doria* agg.
    - *S. doria*
    - *S. umbrosus*
- **Sect. Crociseris**
  - *S. paludosus*
    - subsp. *paludosus*
    - subsp. *angustifolius*
    - subsp. *lanatus*

- **Sect. Jacobaea**
  - *S. subalpinus*
  - *S. jacobaea*
  - *S. erucifolius*
  - *S. aquaticus*
  - *S. erraticus*
- **Sect. Senecio**
  - *S. rupestris*
  - *S. vernalis*
  - *S. sylvaticus*
  - *S. viscosus*
  - *S. vulgaris*
- **Sect. Fruticulosi**
  - *S. inaequides*

Senecio

- taxonomické problémy různého charakteru
  - velká morfologická plasticita
    - obtížnost standardizace morfometrických znaků
  - v některých příbuzenských skupinách stejná ploidní úroveň (a snadná hybridizace)
    - standardní cytologické metody selhávají
  - různá ploidní úroveň v rámci některých druhů
    - nemožnost úspěšného odlišení, i přes zřejmou geografickou vazbu

Křížení

- různá frekvence v různých skupinách
  - *S. nemorensis* agg. – hybridní roje
    - všechny taxony na stejné ploidní úrovni
  - sect. *Jacobaea* – zřejmě vzácní, ale jsou
  - sect. *Senecio* – hybridizace dobře známa
    - různé ploidní úrovně
    - jen některé kombinace se reálně vyskytují

Senecio sarracenicus

- statný vytrvalý druh
- celistvé listy
  - nápadně zubaté
- mokřadní stanoviště
  - hlavně v nivách velkých řek

Senecio sarracenicus

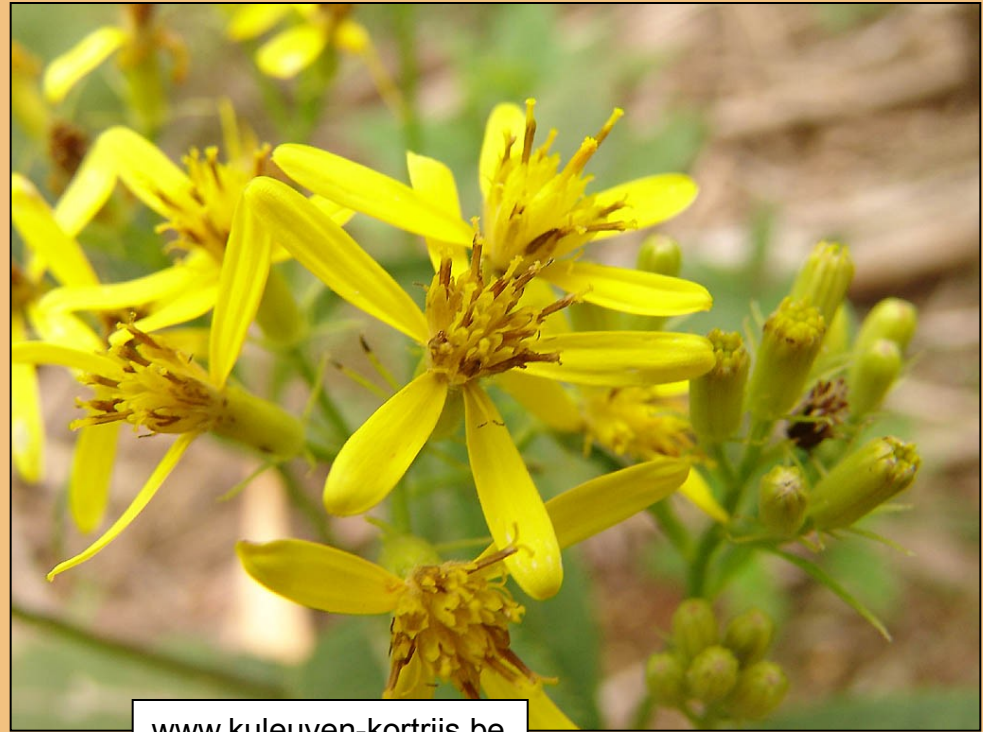

Senecio nemorensis agg.

- statné vytrvalé druh
- celistvé listy
- lesní druhy
- častá hybridizace
  - hybridní roje

Senecio ovatus

- lodyha lysá
- listy řapíkaté
  - báze klínovitá
- listeny zákrovečku nitkovité
  - řídce žláznaté
- nejhojnější
- pozdní

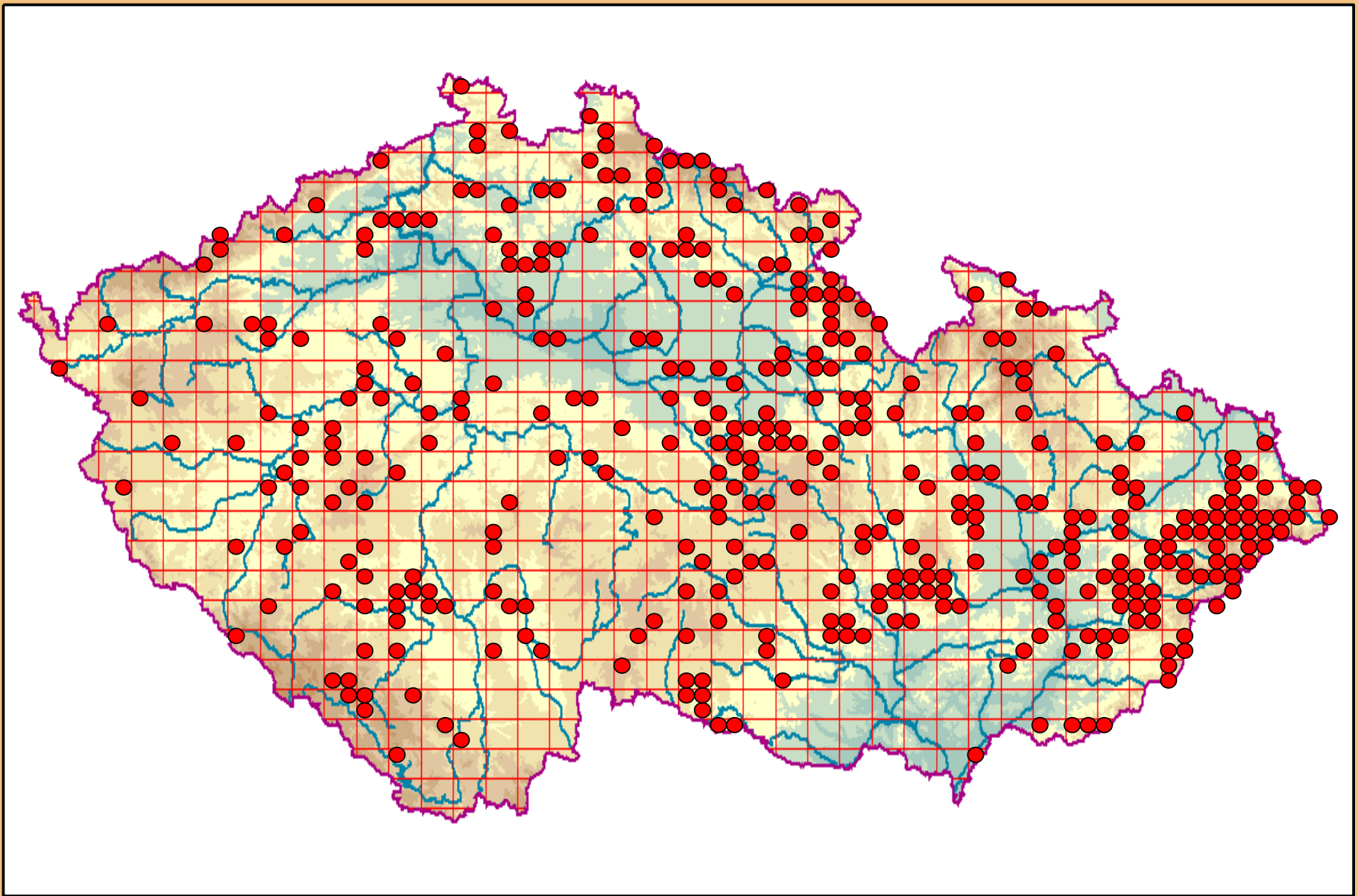
www.kuleuven-kortrijs.be

<http://botanika.wendys.cz>

www.wendys.cz

Senecio ovatus

Senecio germanicus

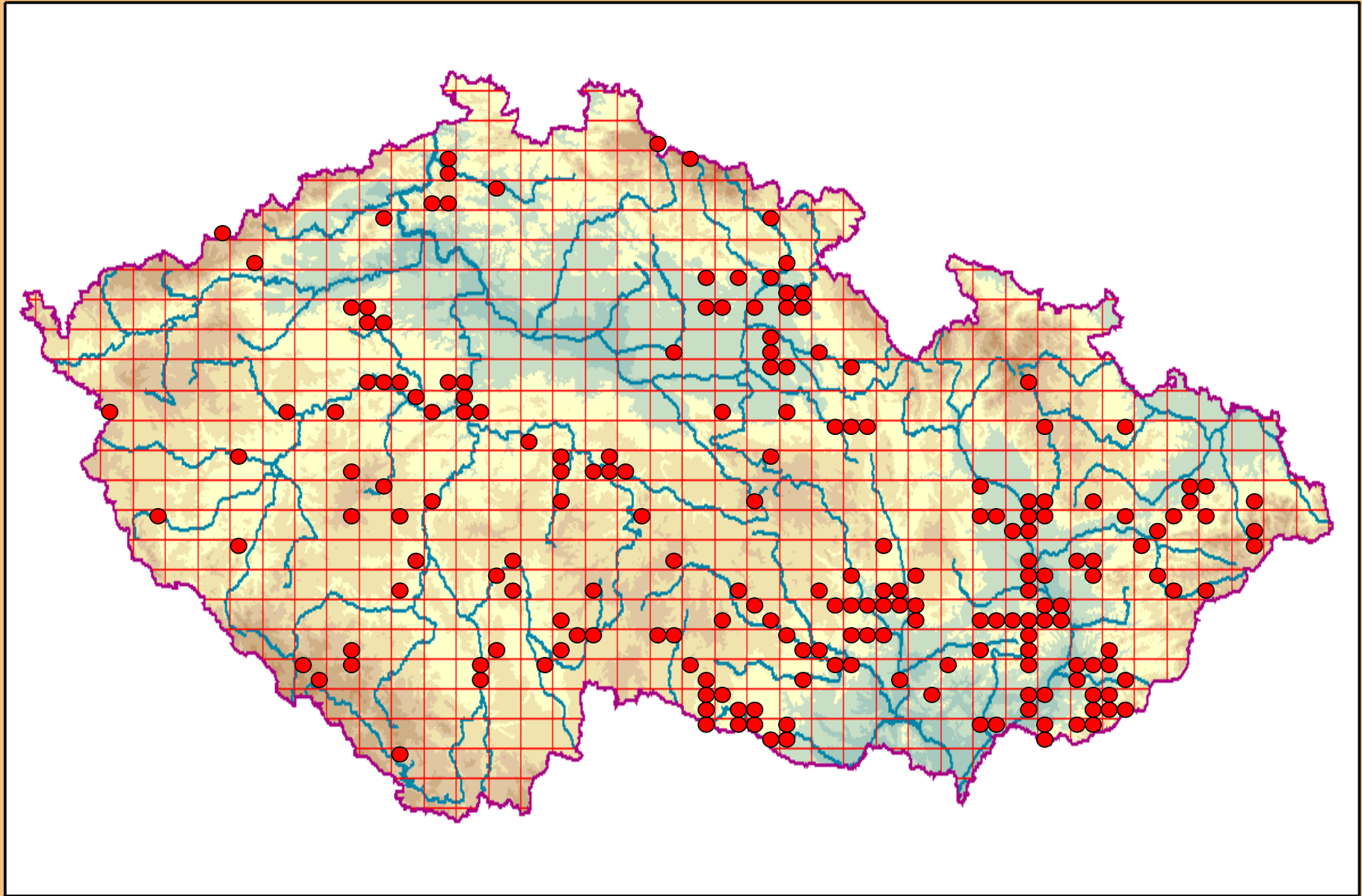
- lodyha chlupatá
  - alespoň dole
- dolní listy přisedlé
  - báze zaokrouhlená
- listeny zákrovečku obkopynaté
  - bíle vlnaté
- spíše v teplejších polohách
- pozdní

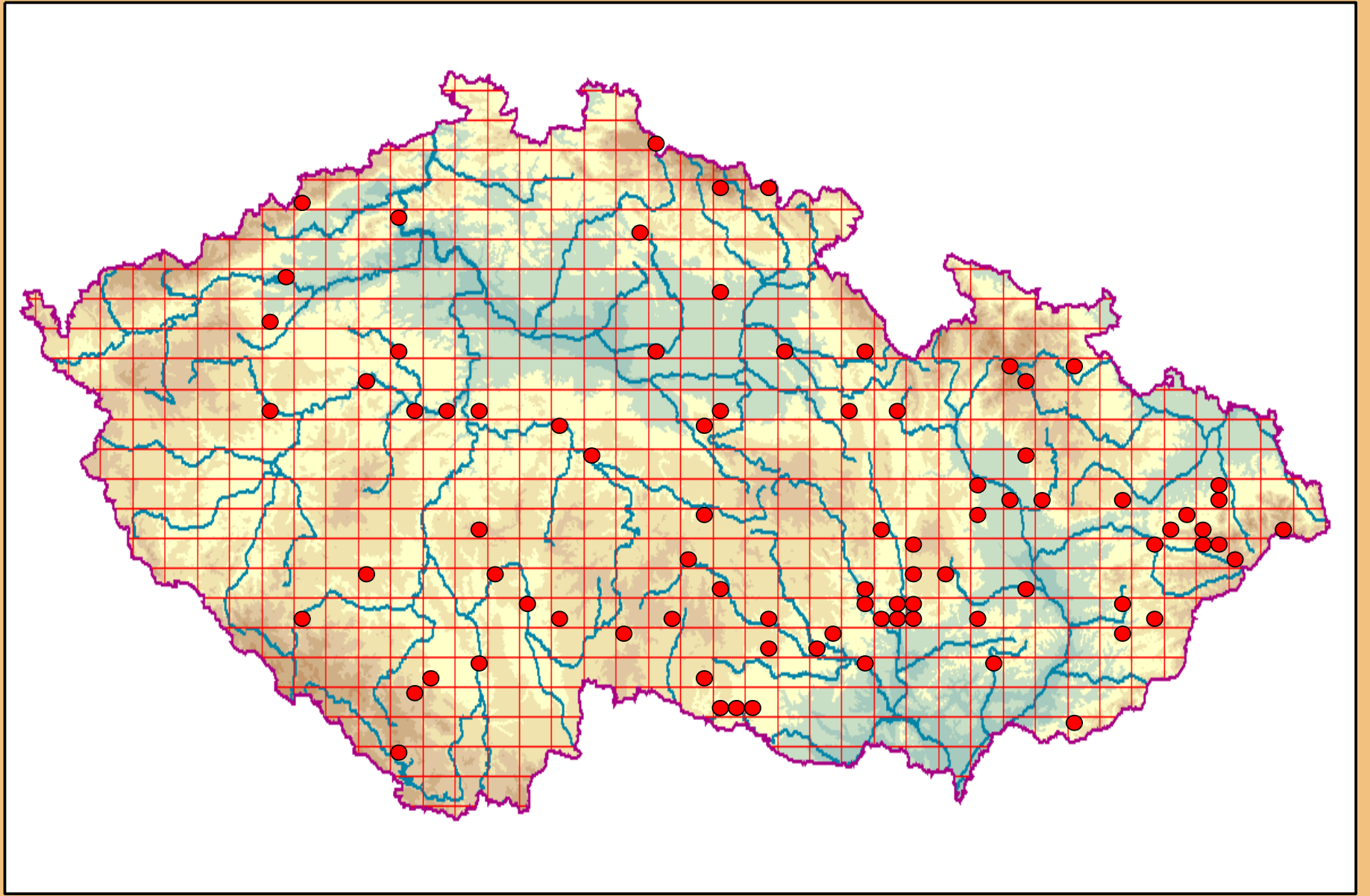

Senecio germanicus

Senecio germanicus

Senecio ×futakii

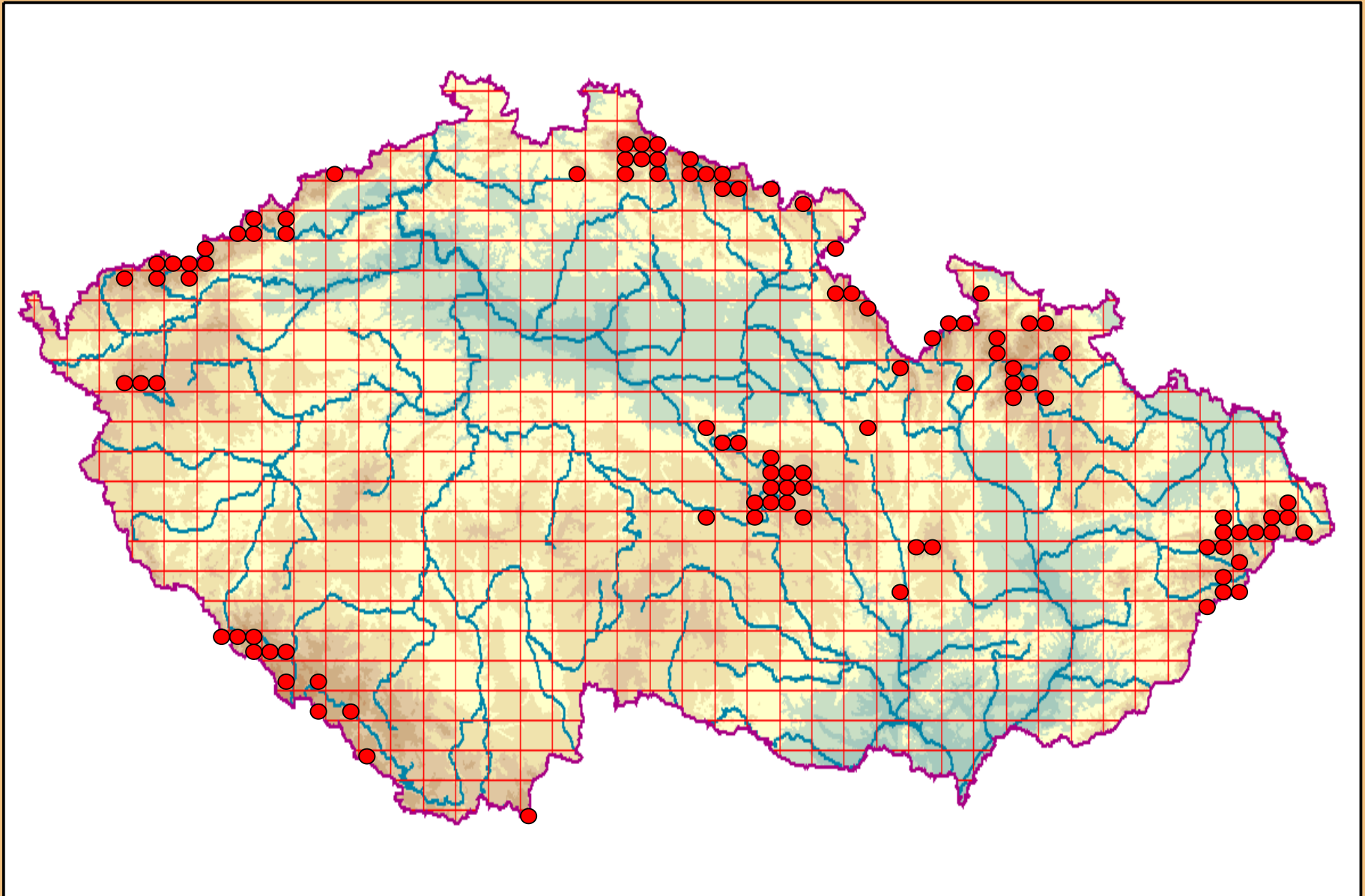
Senecio hercynicus

- lodyha žláznatá
- listy přisedlé
  - báze ouškatá
- listeny zákrovečku nitkovité
  - hustě žláznaté
- v oreofytiku
- časný

Senecio hercynicus

Senecio hercynicus

Senecio doria

- největší listy na bázi
- lodyha lysá
- paprsek z 5–6 květů
- v nížinách
- velmi vzácný

Senecio umbrosus

- největší listy na bázi
- lodyha chlupatá
- paprsek z 7–8 květů
- v pahorkatinách
- jen Bílé Karpaty

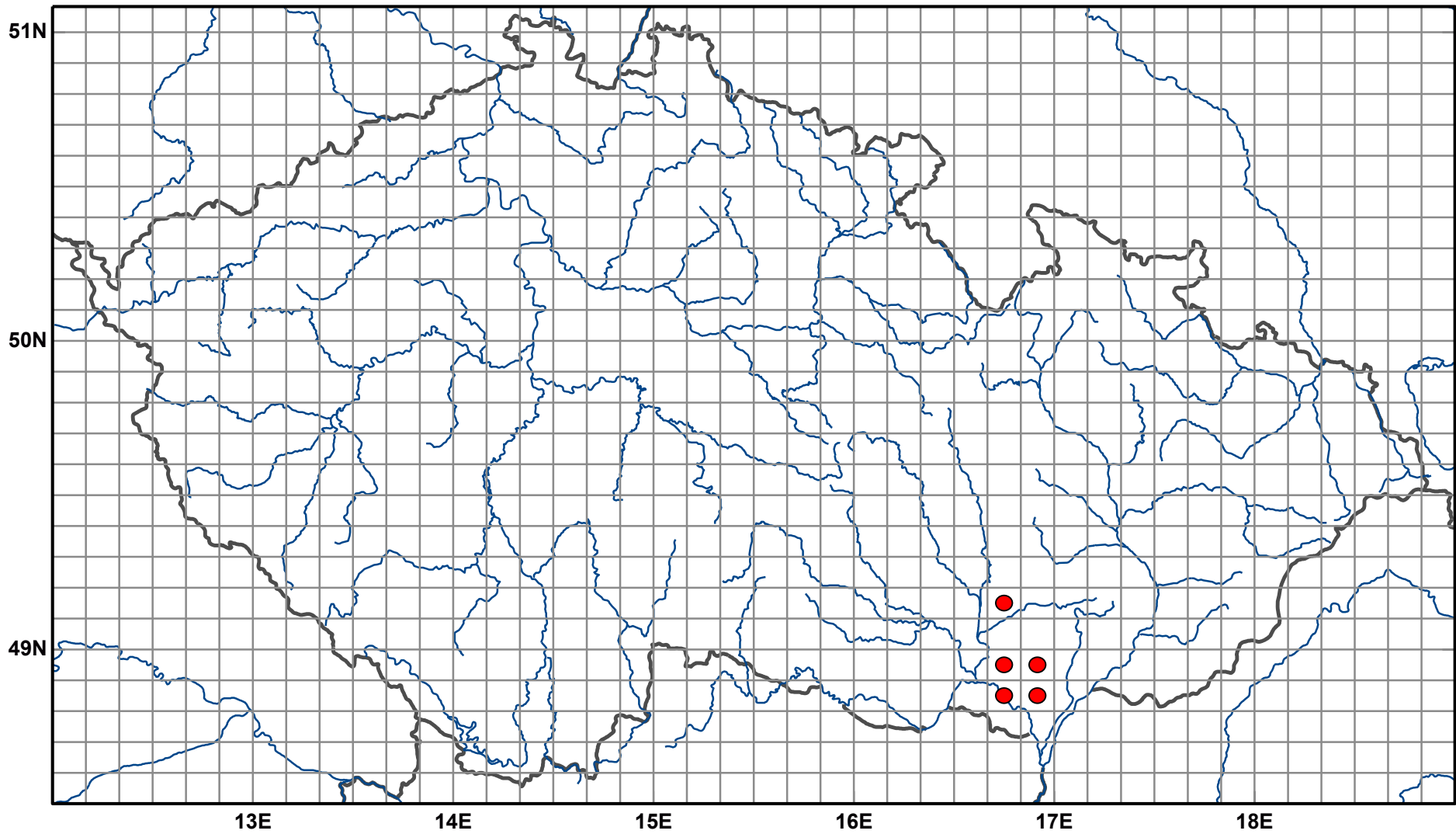

Senecio doria

Senecio umbrosus

Senecio doria

Senecio fontanicola

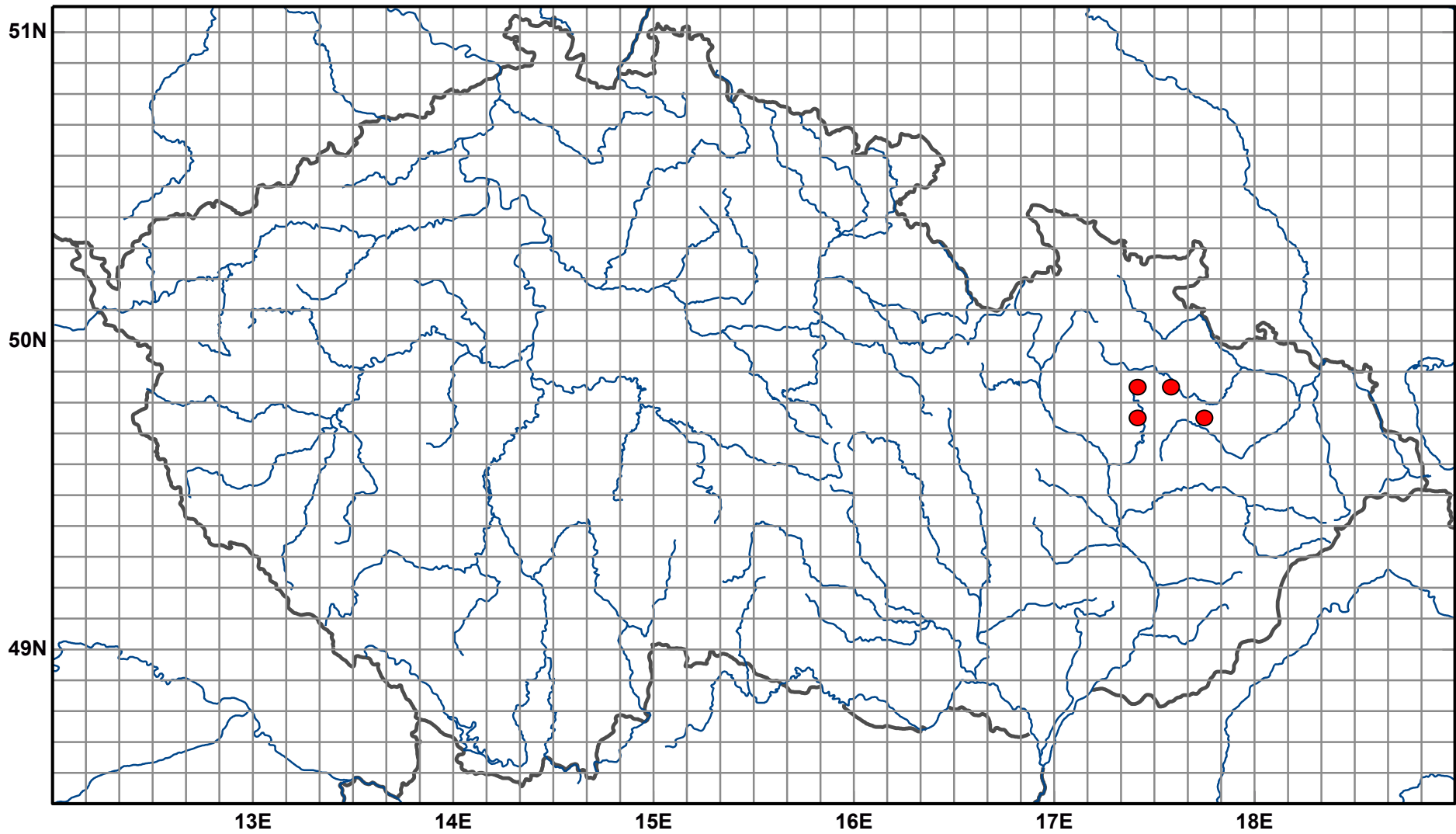
Senecio paludosus

- lodyha dutá
- úbory 3–4 cm v průměru
- 3 poddruhy:
  - subsp. *paludosus*
    - východní Čechy, severní Morava
  - subsp. *angustifolius*
    - střední a jižní Morava, vyhynul
  - subsp. *lanatus*
    - východní Čechy, vyhynul

Senecio paludosus

Senecio paludosus

Senecio subalpinus

- lodyžní listy se srdčitou čepelí
- úbory 2,5–4 cm široké
- prameniště, vlhké lesy
- hory
  - Šumava
  - Beskydy velmi vzácně

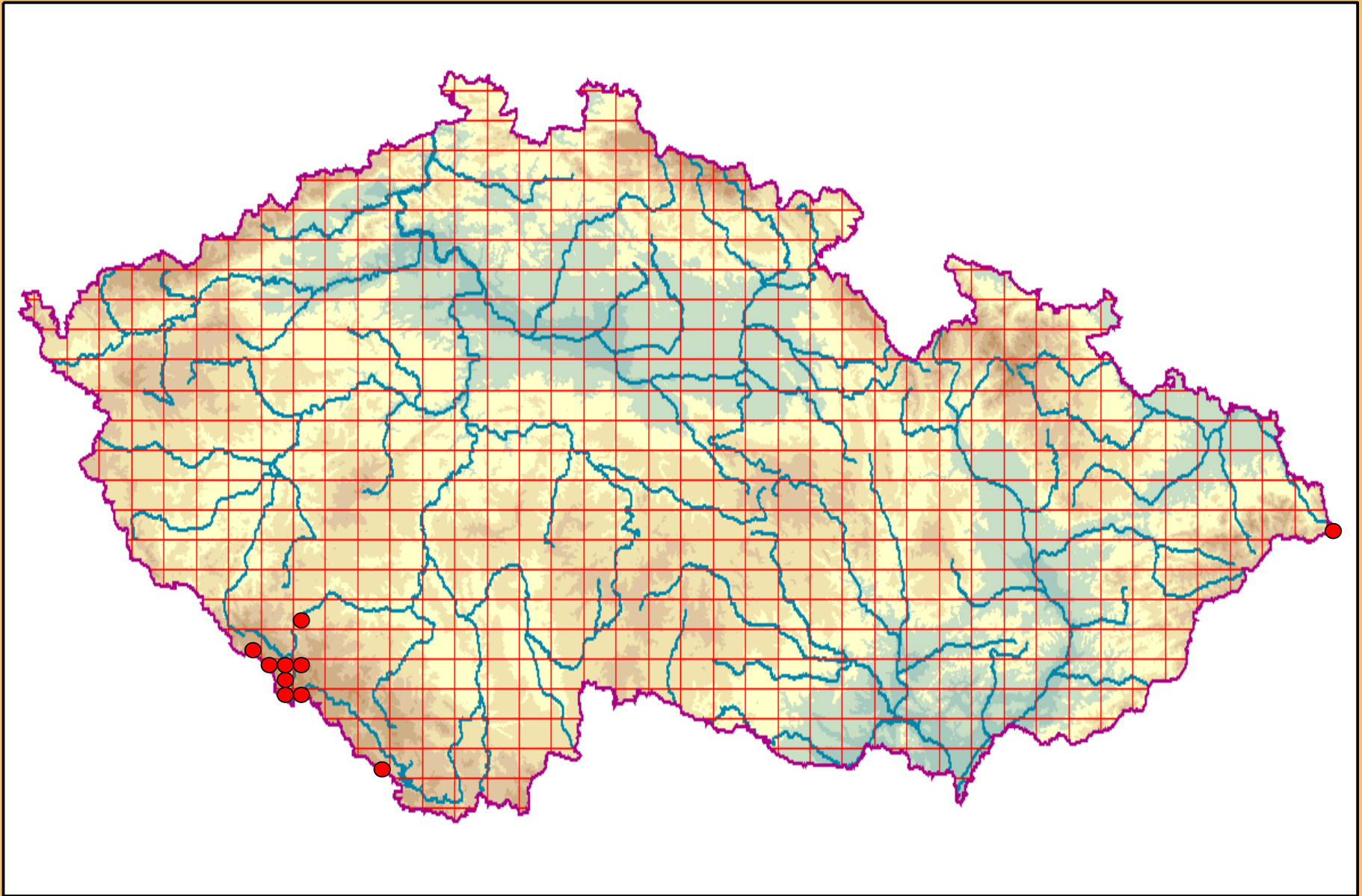
Senecio subalpinus

Senecio alpinus

Senecio subalpinus

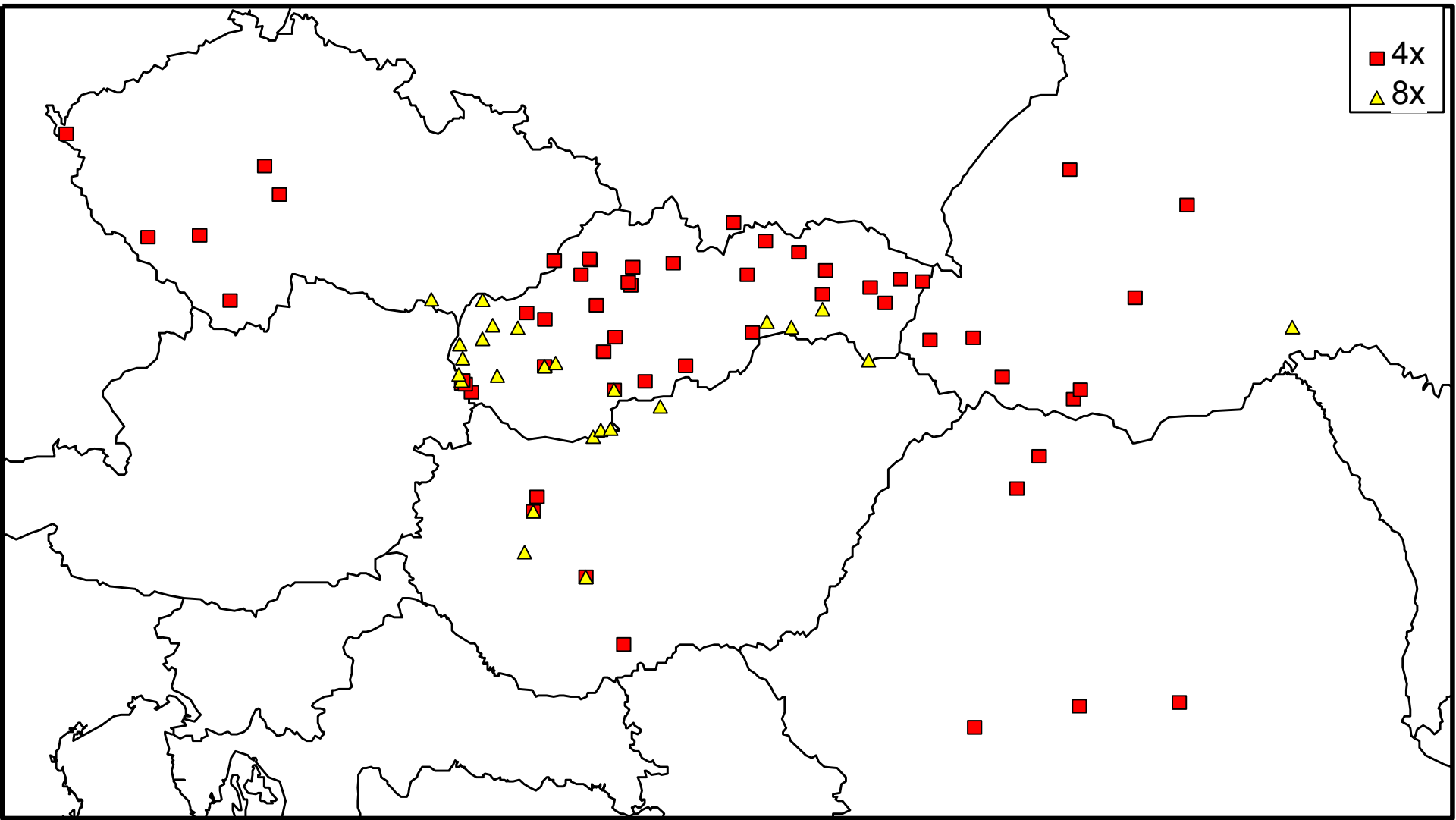
Senecio jacobaea

- monokarpický
- lodyhy na bázi přímé
- lodyžní listy se zvětšeným koncovým úkrojkem
- suchá stanoviště
- časný
- od nížin do hor
  - běžný

Senecio jacobaea

Senecio erucifolius

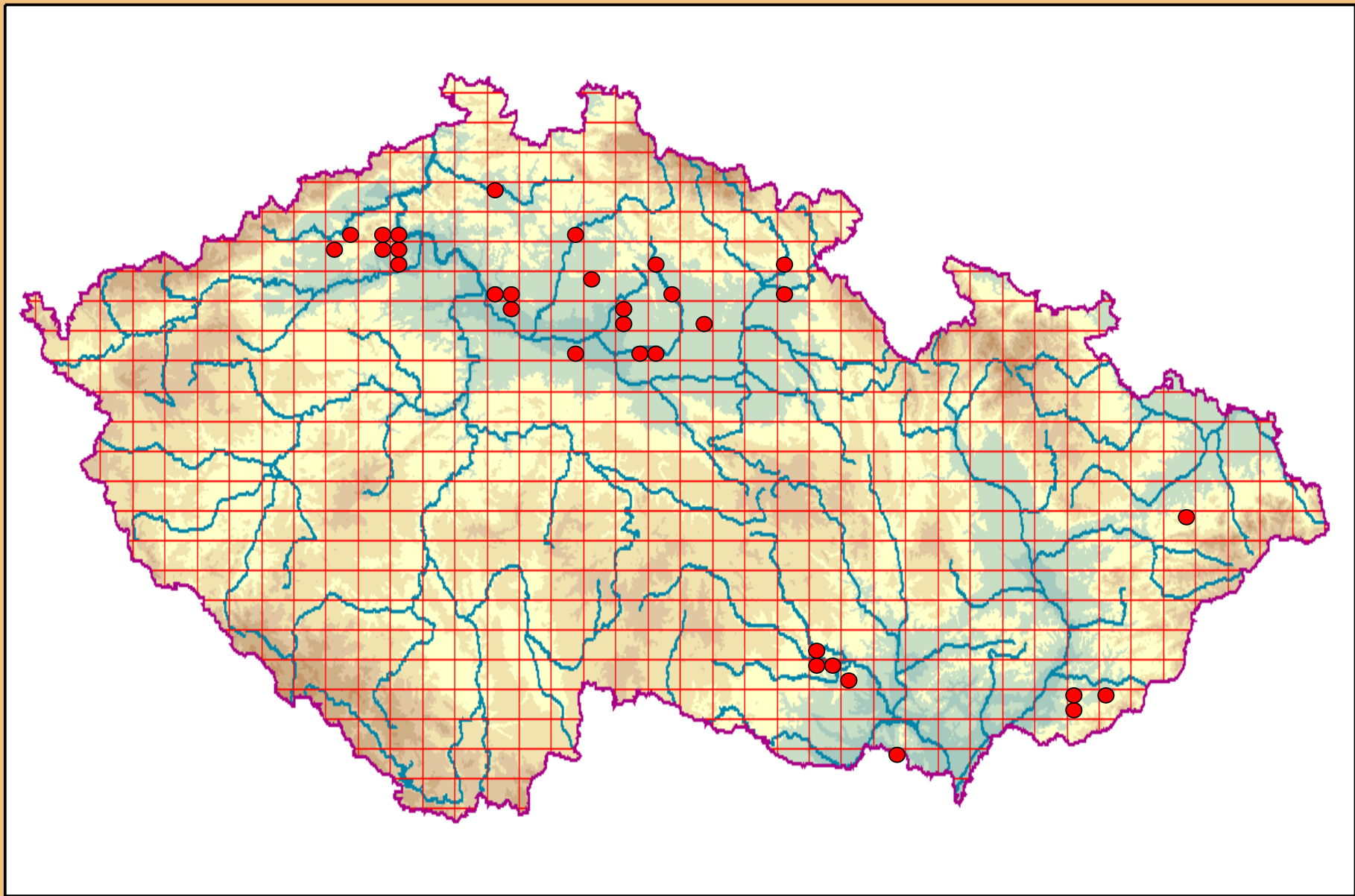
- vytrvalý
- lodyhy na bázi vystoupavé
- lodyžní listy bez zvětšeného koncového úkrojku
- suchá stanoviště
- pozdní
- nížiny a pahorkatiny
  - vzácný

www.nhm-wien.ac.at

Senecio erucifolius

Senecio erucifolius

Senecio aquaticus

- monokarpický
- lodyhy přímé
- bazální listy se zvětšeným koncovým úkrojkem
  - postranní úkrojky směřují dopředu
- mokré louky
- pozdní
- pahorkatiny a podhůří
  - hojně na západě

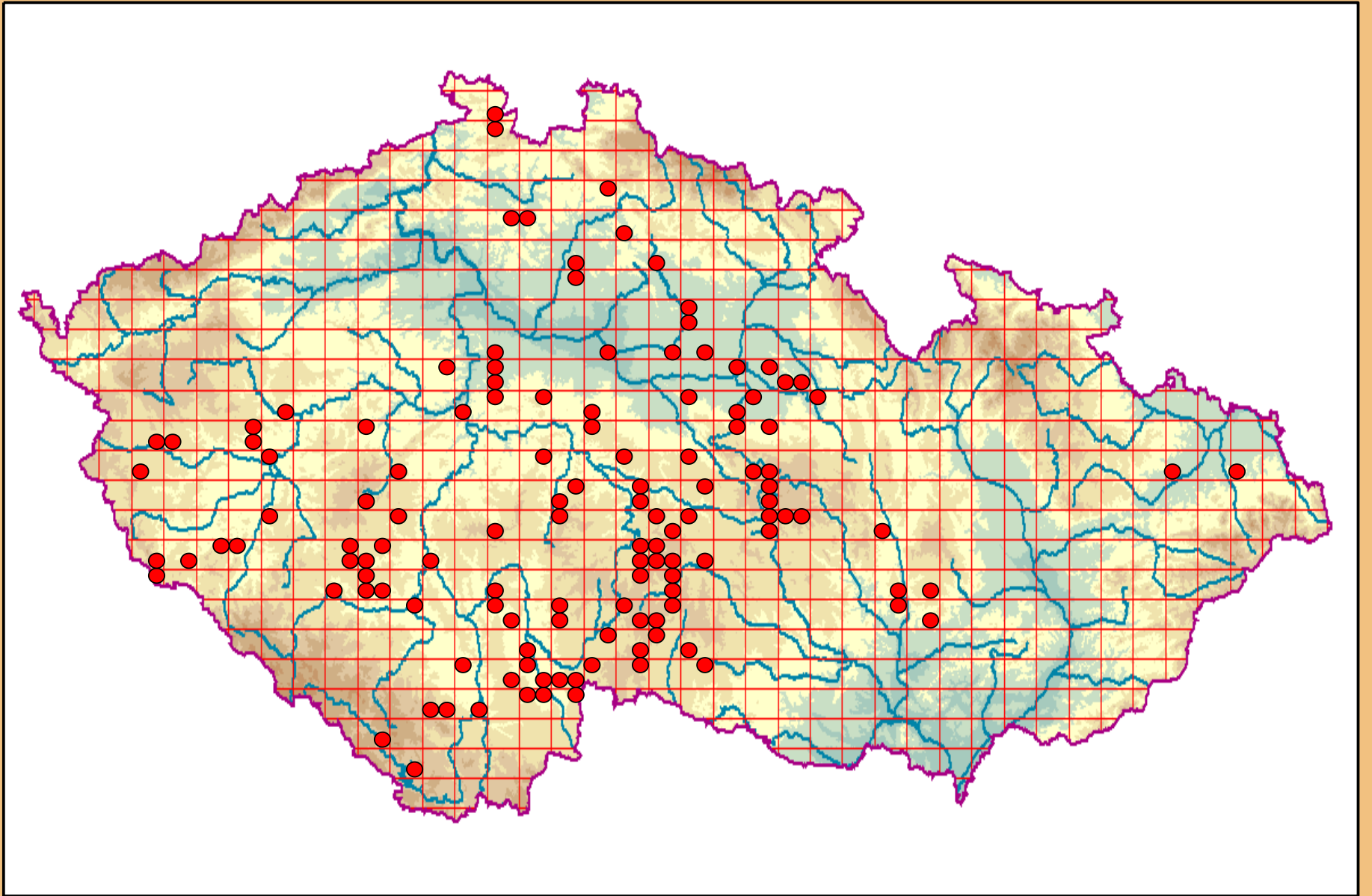

Senecio aquaticus

Senecio aquaticus

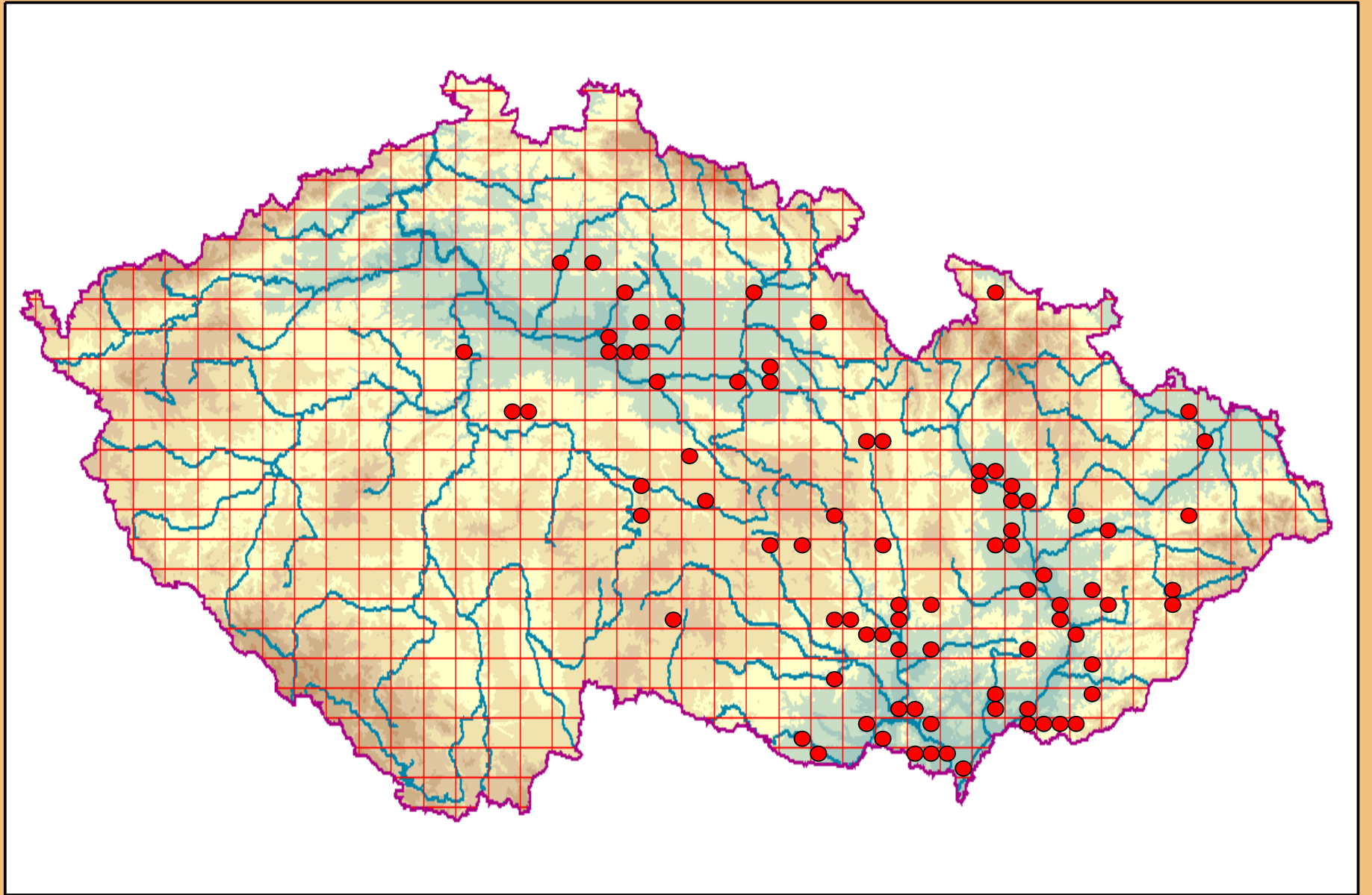
Senecio erraticus

- monokarpický
- lodyhy přímé
- bazální listy se zvětšeným koncovým úkrojkem
  - postranní úkrojky směřují kolmo
- mokré louky
- pozdní
- nížiny až podhůří
  - hojně na východě

Senecio erraticus

Senecio erraticus

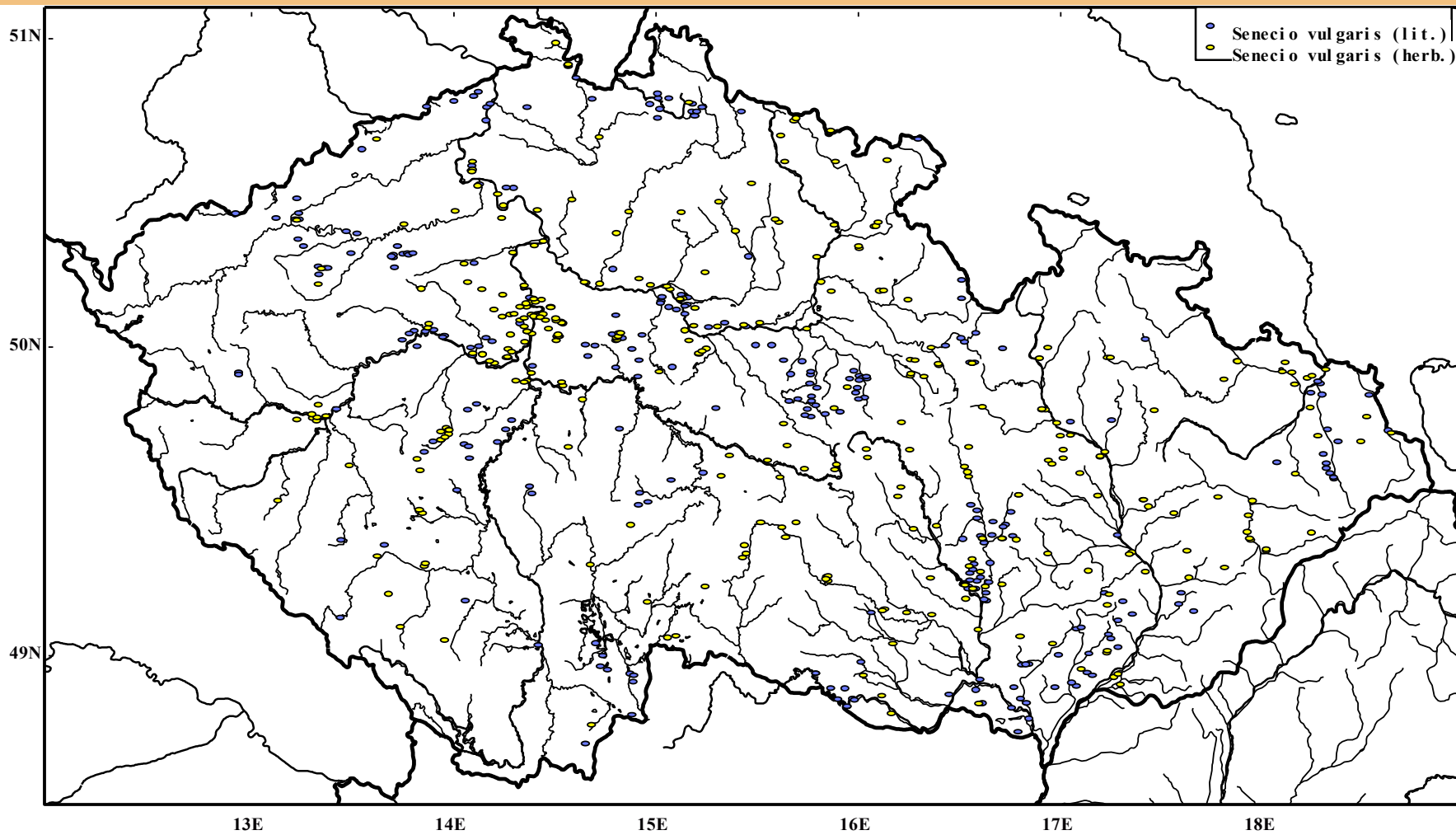

Senecio vulgaris

- jednoletý nebo ozimý
- zákrovních listenů 13–22
- paprsek chybí
- plevel, ruderál
- nížiny až hory
  - velmi hojný

Senecio vulgaris

ex Závěský 2000

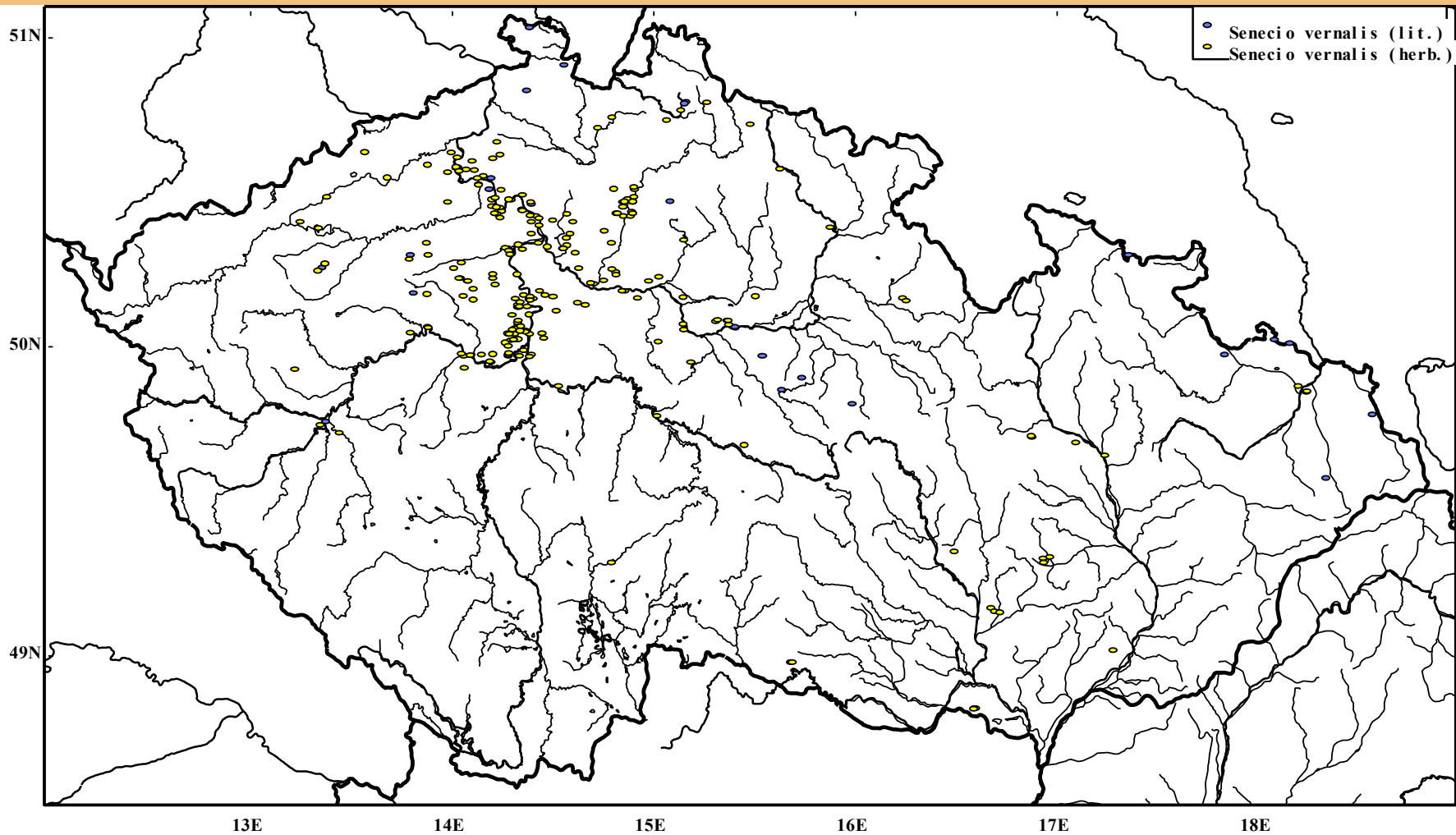
Senecio vernalis

- ozimý
- pavučinatě vlnatý
- zákrovních listenů 21
- úbor 2,5 cm v průměru
- paprsek dobře vyvinutý
- plevel, ruderál
- nížiny a pahorkatiny
  - neofyt?

Senecio vernalis

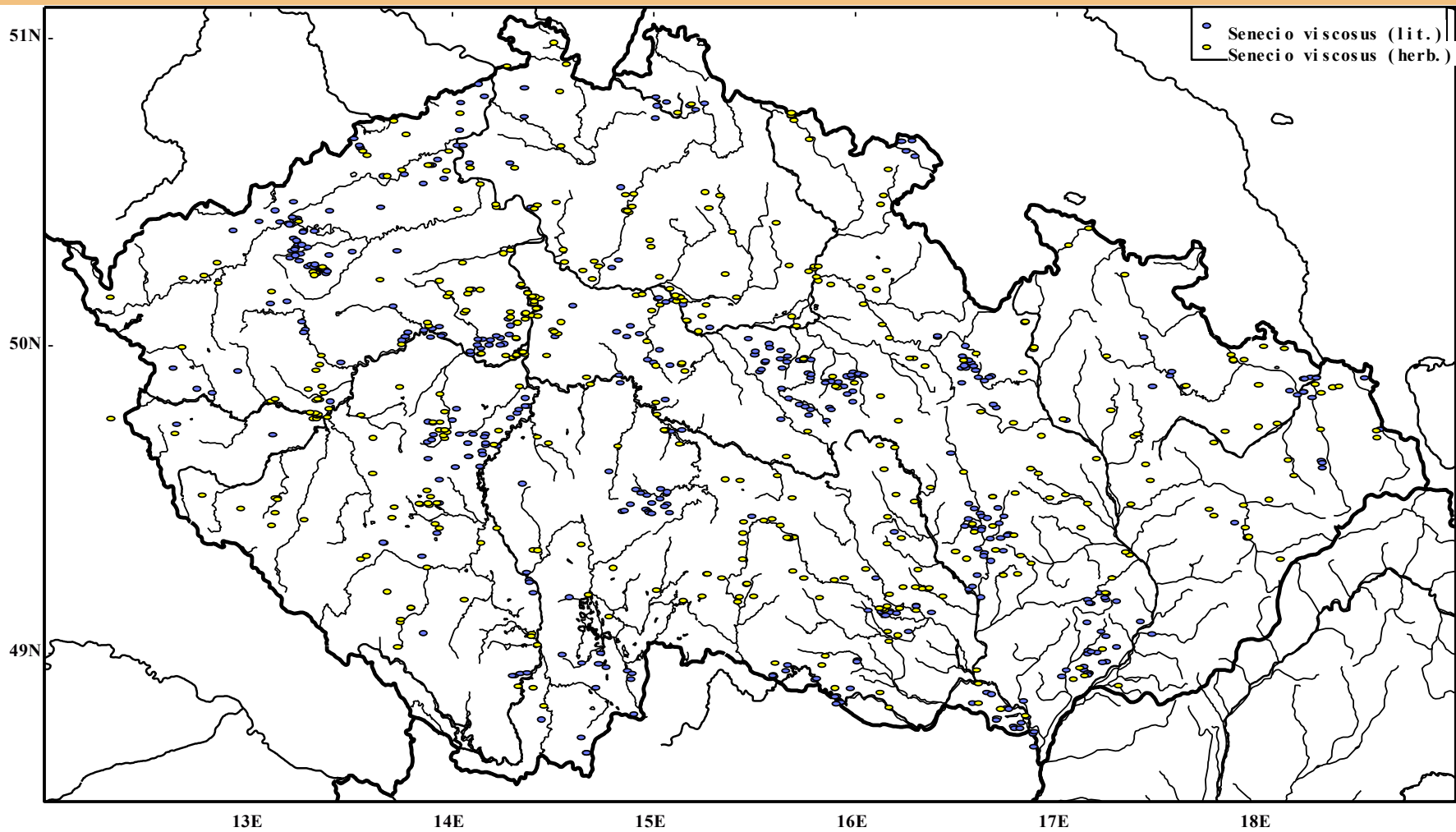
ex Záveský 2000

Senecio viscosus

- jednoletý
- žláznatý
- zákrovních listenů 21
- paprsek velmi krátký
- ruderál, paseky
- nížiny až podhůří
  - hojně

Senecio viscosus

ex Závěský 2000

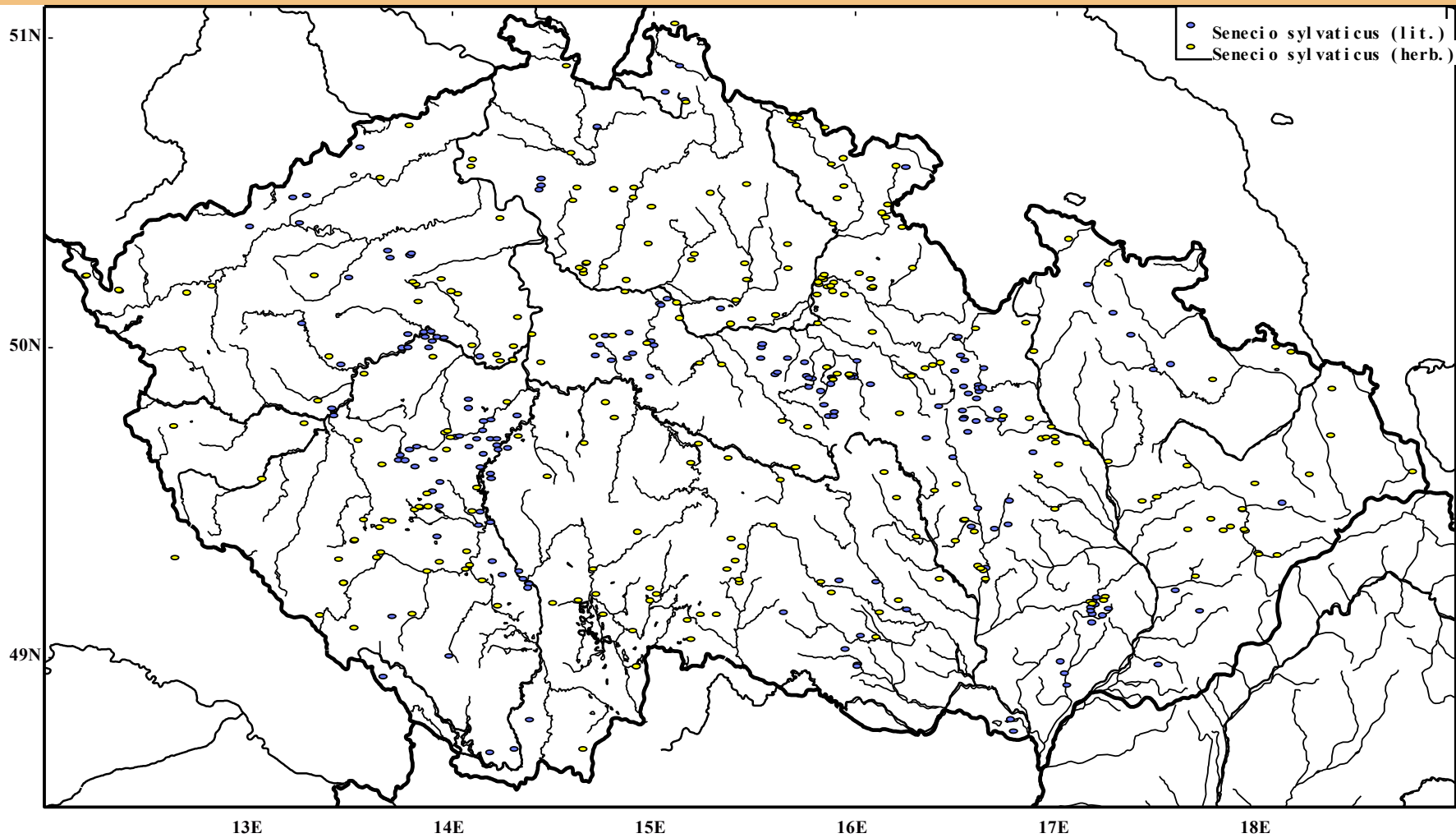
Senecio sylvaticus

- jednoletý
- chlupatý
- zákrovních listenů 13
- paprsek velmi krátký
- ruderál, paseky
- nížiny až podhůří
  - dosti hojně

Senecio sylvaticus

ex Závěský 2000

Senecio rupestris

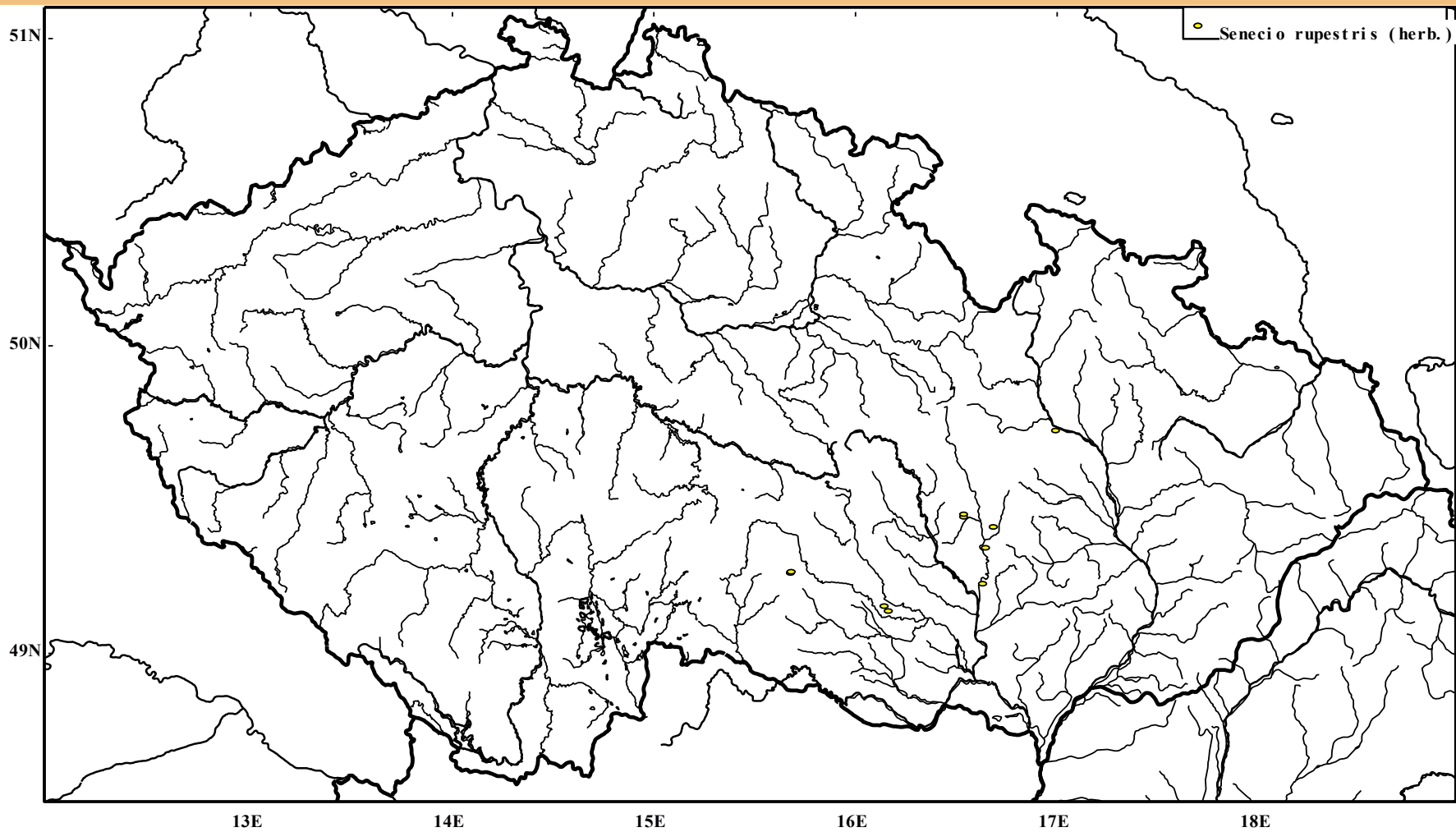
- monokarpický
- lysý meno řídce vlnatý
- zákrovních listenů 21
- paprsek dlouhý
- sutě křoviny
- střední Morava
  - velmi vzácně

Senecio rupestris

Senecio carniolicus

ex Závěský 2000

Senecio inaequidens

- polokeř
- listy jednoduché, čárkovité
- úbory 1–1,5 cm v průměru
- okraje komunikací
- šíří se
  - neofyt

Senecio inaequidens